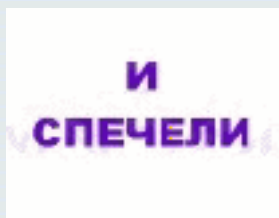

Играй и Спечели

Основно Меню

Начална Страница
Политика
Икономика
Крими
Общество
Трагедии
Артнет
Здравей!
Анализи
Футбол
Хороскоп
Форуми
Чата-Пата
Чуждата преса
Регистрация / Настройки
Налични Файлове
За нас

Търсене

Търси

ВЛЕЗ

E-mail адрес

Парола

Влез

18 06 2004

Явор Гърдев: Водачът трябва да присъства в този свят като цялостна личност, която не прави компромиси

Съвременният българин е много лесно афектируем. Той много лесно може да бъде изваден от равновесие. Той дори стига дотам, че просто се дразни от някакви личности неимоверно много, да кажем в политическия живот, което определя и политическите му възгледи. Той в този смисъл няма трезвост, да, липсва трезвост на преценката, казва младият и талантлив театрален режисьор.

- Г-н Гърдев, темата за насилието е една от класическите, ако се върнем към античния театър, а и към цялата митология. Погледът към нея сега, в 21-ви век какъв трябва да бъде?

- Според мен това трябва да бъде един критичен поглед и то - критичен с разбиране, аналитично-критичен. Не просто тенденциозно критичен, предпоставен, а разбиращ, стремящ се да достигне до съществото на проблема. И като такъв - валиден. Защото всякакви повърностни тактики спрямо насилието всъщност по никакъв начин не го ограничават, а напротив, дори се оказва, че в крайна сметка го стимулират. Защото, когато човек се отдаде на страха или обществото се отдаде на страха от насилието, тогава то някак си се скрива, то се свива и му дава всъщност място да се разширява. Тоест, позицията спрямо насилието трябва да бъде активна позиция и то позиция на възможното преодоляване на страха.

И особено в тази пиеса, която аз направих тук /**бел. ред.** "Пухеният" на ирландеца Мартин МакДона/, тази тема е много сложно анализирана, тя се опитва да достигне до самото дъно на проблема. До това, което е заложено в човека, дори той без да знае за това. И този проблем в последно време е много актуален. Той излиза с цялата си очевидност, ако щете дори последните изстъпления в затвора в Ал Гариб в Ирак, да кажем, го доказват. И те доказват, че човек също не познава себе си и няма никакво значение дали степента на цивилизацията е по-висока или по-ниска - насилието съществува в еднаква степен.

Според академични изследвания във Великобритания се оказало, че хора, които са с много висока култура и много високо ниво на интелигентност, поставени в определени ситуации освобождават такъв тип негативна енергия, която изобщо е трудно да се повярва, че е възможно да излезе от такъв тип хора. Така че човекът е все още една черна кутия, той все още не знае много добре какво представлява и винаги може да бъде изненадан от самия себе си и се оказва, че всъщност ограничителните сили на културата и цивилизацията изобщо не са достатъчни да предотвратят такова нещо, то някак си избликва в даден момент и изненадва самите хора, които считат себе си за цивилизовани.

- Вие като естет заставате в подкрепа на тази теза, наречена откритие на отрицателните центробежни сили у човека и се опитвате да преобърнете нещата?

- Не, по-скоро скачам в тази бездна. Защото всъщност работата на изкуството е да изследва тази бездна и да скача в тази бездна. Тоест, ежедневието ни живот да не е в нея.

Културата, като изхождам от едно много добро изречение, не е някакъв лукс, не е някакво допълнение към живота. Тя е самият живот. Тогава, когато ние преработим този материал в нея, в нейните рамки, тоест по културен начин, тогава някак си като че ли се инжектираме срещу негативното, възможностите да ни се случи то в истинския живот, стават все по-малки. Защото, някак си, когато човек стои без страх срещу опасността, тогава той е по-добре защитен, отколкото ако се страхува и крие от нея. И аз съм сигурен, че колкото по-силно критическо влияние чрез изкуството се упражнява, толкова повече човек е имунизиран срещу злото. Така че, в този смисъл, критичният подход в театъра е в крайна сметка имунизиращ, защото той е поведение на културно участие, човек вижда какъв би могъл да бъде и някак си знае, какво може да го изненада в него. Защото колкото по-реалистични са тези неща, толкова по-убедително е желанието да не участваш в тях. Да не си част от тях. И особено, когато те имат такъв критически път, когато имат някаква реалистична стойност, както е в случая с МакДона, а аз мисля, че в неговия случай е така.

- Тоест, вие изследвате насилието, за да създадете своя естетически свят, с който да го отречете?

- Ами да, разбира се. Това е нормалният патос на интеркритическата интерпретация на насилието, освен ако това не е някакъв треторазряден екшън, където насилието е просто насилие, ей така, за да забавлява. В случая с МакДона не е така. В случая с МакДона е по-скоро това, което Вие казахте.

- Мисля че малко режисьори се наемат с една такава задача, с един такъв художествен свят, който е паралелен на нашия?

- Да, малко са. Обаче аз съм един от тях.

- Защо е така? Защото публиката повърхностно чете всеки текст?

- Не, не мисля, че това е причината, но всеки режисьор има своя собствена тенденция, своя собствена сфера на интерес и е чудесно, че трябва да бъде така.

- Или защото българинът обича да си заравя главата като жирафа в пясъка?

- Да. Има, има едно такова нещо. Ние сме хора, които обичаме да се самозаблуждаваме. Понякога обичаме да се самозаблуждаваме красиво, но това ни прави още по-слаби. Ако това можеше някак си да премахне проблемите, тогава щеше да бъде добре. Но то не може и всъщност ни прави още по-слаби, защото не си даваме сметка докрай точно за какво става дума, точно какви са опасностите, които са пред нас и винаги, някак си, изтласкваме злото върху другите. Един вид: ние не сме злото в света, другите са. Някак си, всеки така автономно си мисли, но тъй като в края на краищата светът е зъл, би трябвало първо да търсим злото в нас самите, тоест..

- В пасивността си?

- Да, разбира се, и то не само с пасивността. Ние си го носим. Въпросът е, че това нещо трябва да се преодолява, над него трябва да бъде работено, то изисква една активна позиция. Не понася позицията: "Ами да, те - другите, са лоши и затова светът е лош. Аз съм много добър, но нищо не мога да направя, след като останалите са лоши." Това е самозаблуждаваща позиция.

- Това ли е Вашето приближаване до човека, вникването Ви в човека?

- Ами, да. Опитвам се да бъде такава и се опитвам да преработя всичко това - психичният материал на угнетеността да бъде преработен. Това е много важно. Това е една от големите функции на културата всъщност. Ако щете и на ритуалността. Има механизми, чрез които човешката общност преработва злото в себе си, те са установени много отдавна.

- Като празнично-обредната система?..

- Да, да. И това е много важно.

- Религията също?

- Да, тя е много силен фактор за преработване. Един от тези фактори е и театърът. Той може да не бъде това, разбира се, но може да изпълнява и подобна функция и в случая ми се струва, че има нещо такова. Надявам се поне да е така.

- Кои са Вашите мотиви да изберете "Пухеният", защото пиесата ме кара наистина да се връщам към проблемите, които носи "Едип цар"?

- Ами да, има една обвързаност на хората и в крайна сметка нещо, в което те много си приличат. Има някакъв опит, който тук, при МакДона специално, е отпратен някъде в детството, в който те са почти еднакви. И някак си сходството на този опит в даден момент може да ги накара да се доближат много един до друг, а пък да стоят на крайно противоречиви страни като собствена идеология, като собствена тактика в живота, като поведение. Това е като в любовта - може да настъпи влюбване там, където хората са на крайно противоположни идеологически позиции. Тогава личностите стават много интересни, те стават сложни, защото влизат в едно противоречие, което трябва да се преодолява и изисква от тях волеви усилия, за да стане това преодоляване. Такива са персонажите на МакДона. Те са много раздвоени, те въобще не са еднозначни в своята позиция и като такива се разкриват.

- Колко годишен сте?

- На 32 съм.

- Не Ви е чужд екстаза, именно защото сте на 32.

- Не само защото съм на 32. Никога не ми е бил чужд. Не само сега.

- В един период от живота екстазът се заменя със съзерцание, което изисква и доста голяма откровеност, това естествено не означава, че сега не сте откровен.

- Общо взето аз винаги стоя между тези две неща. Определено мога да кажа, че не съм тип съзерцателна натура, аз съм някаква много странна смеска от тези две натури - и съзерцателна, и дейна натура. И те водят много активна борба в мен самия.

- А какъв е съвременният българин, човекът, за когото Вие правите своите спектакли?

- Аз мисля, че съвременният българин е много лесно афектируем. Той много лесно може да бъде изваден от равновесие. Той дори стига дотам, че просто се дразни от някакви личности неимоверно много, да кажем в политическия живот, което определя и политическите му възгледи. Той в този смисъл няма трезвост, да, липсва трезвост на преценката. Някак си емоционалният живот винаги доминира над рационалния, особено в сферата, която изисква типично рационални решения. И това е един вид уязвимост, която е доста страшна за съвременния свят, защото тази настройка много лесно може да си прави илюзии, много лесно може да бъде лъгана.

- Затова ли толкова бавно се движим? Защото след като театралното изкуство имаше известни периоди на спадове, сега много бързо се подема и заявява своите идеи, а българинът продължава да стои там, в началото, преди изкачването?

- Бих казал, че това е така. Според мен обществото е един сложен механизъм, в който театърът просто възстановява своето нормално място, което по принцип му е отредено да заема. То го беше загубило. Въобще много важни неща се бяха загубили в тези години на преход и, мисля си, че ето, с тази нормализация идва и действителната стойност на театъра, действителното място на театъра отново по някакъв начин се връща. Това е важно, защото то сочи, че в обществото текат оздравителни процеси, обществото вече започва да си стъпва на краката лека-полека. С това лека-полека стъпване на краката, се възстановяват и важните стойности в него. Тоест, нещата се подреждат отново. Макар че аз не бих казал, че съвсем подредените неща са фактор за особено добрия театър, защото той именно в такива епохи на преход е особено креативен и той черпи от него своите теми и своето вдъхновение.

- Във Вашата собствена скала как подреждате моралните стойности. Кои са водещи?

- Това е свод от неща. И аз не мога да поставя една от тях в йерархията по-високо от другите. Това, което мога да кажа е, че най-трудното нещо за преодоляване е страхът. Тоест, може би безстрашието е едно изключително важно качество, за да бъдат реализирани останалите морални стойности, за да могат те да добият действителна стойност. Да не са някакъв далеч от нас стоящ и маргинализиран ориентир, който ние не ползваме, а да бъдат реално въведени в житейската практика.

- За кой път работите с варненската трупа?

- За трети път работя и откривам една чудесна енергия, която може да генерира добра театрална ситуация. Първото заглавие е "Бастард", реализирано в Избите Димят, второто е "Марат/Сад" - международен проект, реализиран с копродуктството на Варненския

драматичен театър, на Хелоу театър в Берлин, театъра в Утрехт - Холандия и на театъра в Лил, Франция. "Пухеният" е третият проект, който правя с варненската трупа.

- Театралният избор зависи от Вашата творческа инвенция, която е градена изключително дълго време. През какво сте минали, за да стигнете до тук, да бъдете това, което сте сега: един безстрашен човек? Защото "тук" и "сега" означава и Триумвиратус арт груп.

- Аз не бих казал, че съм съвсем безстрашен човек, но се опитвам да бъда такъв. Минах през много неща, през тези вече десет години, откакто започнах професионално да се занимавам с режисура. И през тези десет години аз направих 15 представления, които са част от моята лична биография. Те са един вид мои деца и в този смисъл, моята персонална биография се покрива с професионалната ми. Това, което правя де факто е нещо, което винаги съм искал да правя и поради това то е моят персонален опит за света, то е личният ми опит за света. Моята професия не е нещо различно от моето живеене и това е много важно за мене.

- Триумвиратус арт груп какво дава на българския театър? На Варна какво ще даде?

- Най-интересните ни проекти през последните години са осъществени тук. Това наше обединение си е една група от хора, които се занимават активно с изкуство и някак си държат на това да останат автономни в театралното си занимание. Тоест, творческата автономия е много важно нещо за нас, ние не обвързваме задължително проектите си с никакви институции, ние правим проектите си там, където в момента съществува ситуация за тези проекти, и когато такава вече не съществува, ги правим другаде. Това е една подвижна група, която се опитва действително да изгради ситуация на различни места.

- Вие сте един много динамично мислещ човек и сам откривате пътя към театъра и пътя за театъра. С какво боравите? Какви са другите Ви капитали - собствените?

- Завършил съм философия в Софийския университет. Занимавам се през цялото време с критическа теория, това е много важна част от моите занимания, тя е директно свързана с театъра, тъй като аз не считам, че той е някаква сепарирана територия, той си е част от моите интелектуални занимания и те са цялостни, просто намират различен израз в различни неща. И един от най-важния, според мен, израз са именно театралните проекти, където е възможен такъв синтез на съзерцателното с дейното.

- Владеете ли чужди езици?

- Говоря руски, английски, разбирам и говоря малко френски и немски и мога да чета латински, старогръцки и старобългарски.

- От София ли сте?

- Да, роден съм през 1972 година в София.

- За много неща Ви питах, но трябваше, защото това всъщност е обликът на младия български режисьор. А проектът Ви през есента какъв ще е?

- В момента нямам потвърждение, тъй че предпочитам да мълча по този въпрос.

- Как мислите, коя е философията на нашето време?

- Нашето време няма единна философия. То има множество философии, които са в постоянен дебат. И това между другото не е белег само на нашето време, това е белег на всички времена. Всяко време има свой дух, всяко време е време на спореци философи.

- А кой е човекът, който може да стане водач? Въобще кой може да поведе останалите?

- Аз не мога да дам рецепта какъв трябва да бъде този човек, но това, което със сигурност мога да кажа е, че мога да усещам кой е верният човек, не знам точно по какви принципи, но го усещам. Не може да бъде окачествен. Защото той не бива да бъде видян чрез своите качества, той трябва да бъде усещан като една цялостна фигура. Тоест, много повече комплекс от качества, отколкото качествата сами по себе си.

Ние винаги можем да кажем: той трябва да е умен. Но той трябва да е верен. Верен значи да присъства в този свят интегрално, цялостно, като цялостна личност, която не прави малки компромиси и не е угодническа. Това значи, че колкото по-интегрален е човек, колкото е по-цялостен, толкова по-сигурно върви той напред и толкова повече врагове има. Това е ясно.

Повече Новини

- » Варненка свири в двореца на принц Албер в Монте Карло (24 06 2004)
- » Beastie Boys оглавиха класацията на Billboard (24 06 2004)
- » Мариус Куркински: Всеки е един монолог и не слуша никого (24 06 2004)
- » Ахат ще пътуват съвместно с Контрол и Щурците в оригинален състав! (24 06 2004)
- » Iron Maiden получиха специална награда за цялостен принос (23 06 2004)
- » 137 балетисти от 30 страни ще танцуват на международния конкурс (23 06 2004)
- » Фронтменът на AC/DC снима филм в Гърция (23 06 2004)
- » DMX в съдебен спор заради реклама на кучешки дрехи (23 06 2004)
- » Изпълнители от четири държави на фестивала "Мини Откритие 2004" (23 06 2004)
- » Хората от гетото - "Любов и Омраза" (22 06 2004)

Материалите в този сайт са обект на авторско право. При използване на информация от сайта е задължително позоваването на varnapool.net.

Препечатването на цели материали става само след писмено съгласие от varnapool.net. Включването на връзки към varnapool.net е свободно.

Редакцията ще ви бъде благодарна, ако бъде информирана за включването на такава връзка във Вашия сайт.

За контакти: varnapool@varnapool.net, tel. 052-613040

© 2000-2001 MT-Link Ltd. tel. 052-607124